

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frrtal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czimzandók.

A hirdetési díj szabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; **Berde Aron**, **Szabó Sámuel**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**, felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: Havi emlékeztető. Április. — Mikor és miként lesz Erdélyben a szarvasmarha törzsnáj felállítva? **Biró Géza** — Néhány szó a gyümölcsészeti fajták értékéről. **D.** — Miképen tehet szert a földmivelő is, ki csak közönséges kaptárokkal méhészkedik, szép mézes lépekre. — Gyümölcsészetiünk emelése érdekében. — Legfelsőbb kiüntetések a párisi világiállítás alkalmából. — Új ből marhavész. — Gyümölcsmagvetésünk megóvása az egérkártól. — Lóhús fogyasztás Bécsben. — Személyi hírek. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak. — Hirdetések.

Havi emlékeztető.

Április.

Ház és udvar. Megmaradt szénaboglyák és szalmakazlak ismételtelen befedtetnek. A téli és tavaszi szelek által megrongált épületek kijavítását megkezdjük.

Kazal- és asztagfenekek a trágyadombra szállíttatnak, vagy szécsérítve nyári almozásra fölhasználhatók.

Gulyaálláson meggyült törökbuszszár vagy egyéb szalmaféle kupokba hányva, nyári tüzelőt pótol.

Legelőkön levő vályuk, kútak, aklok használható állapotba helyeztetnek.

Szántóföld. A tavaszi szántást, vetést folytatva bevégezzük.

Veremből és pinczéből a burgonyát kiszedjük, vetésre kiválogatjuk és azonnal eke és kapa után elvetjük. A burgonyát vetés előtt, szabad levegőn néhány napra széletterítjük és meghervaszítjuk, miután a tapasztalás igazolta, hogy a megfonnyasztott burgonya nemcsak minőségre, hanem mennyiségre is tökéletesebb gumót terem.

A törökbuszvetést e hó közepén megkezdjük és pedig szórva, eke után, vagy sorvető géppel. Utóbbi vetésmód azért előnyös, mert a növények sorai kapáló és töltögető ekével mivelhetők, tehát megkíméljük a kézimunkát.

Tököt, paszulyt vethetünk a törökbusza közé.

Zöld takarmányul törökbuszát kevés csirókkal és kölessel most vethetünk. Augustus-september hóban használandó zöld takarmányul ajánlatos e hó vége felé rozstot vetni.

A lücernások fogasolása legsürgősebb teendőnk közé tartozik.

A kikelt zabvetések száraz időben meghengereztetnek.

Rét és kaszálók legeltetése szigorúan tiltatik, ha csak szénaterméseinket szándékosan apasztani nem akarjuk.

Szénamurva vagy fűmagvak, a ligetes vagy gyéren benőtt helyeken elhínthetők.

Kaszálókra öszszel hordott burgonyaszár vagy egyéb szálas trágya összegerebléltetik és elszállíttatik.

Allattenyésztés. Az igás ökör és fejőstehenek takarmányrozsszal élelmezhetők. Száraz takarmányhoz szokott állatokat azonban csak lassú átmenetben, szénával vagy szalmával keverve, szoktassuk hozzá.

Esőben nemcsak a talaj kérgesedik meg, hanem a jármások nyakát is feltöri a járomfa. Kisebesedés esetében az igás marhák nyakát olomecetes vízzel vagy szappanos borszeszszel dörzsöld be.

E hó végén gulya-ménes fűre kerül; szükséges azonban nekik még reggelenként kevés szénát-szalmát adni, nehogy a deres vagy egészen gyenge fűtől veszedelmes hasmenést kapjanak.

Csikós kanczák kijárhatnak ugyan, de minden meghűléstől óvatnak és a gyepelés mellett rendes abrakolásban részesülnek.

A juhok már megélnék a legelőn, de el ne mulasszuk sóval ellátni őket. Hideg esőben az anyajuhok bárányaikkal fedél alá hajtandók, nehogy a fiatal gyenge állatok megfázzanak és tömeges elhullásuk által károsodjunk.

A meddő sertések ugaron, gyepen élnek, a szoptatók koczák még zsákra szorulnak, a malaczkok most szoknak ételre. Száraz, tiszta aljról folytonosan gondoskodjunk. A melegebb napok beálltával a kis malaczkok szabadba eresztetnek. A napfény neveli a szép malaczt, de természetesen csak úgy, ha a kellő élelmezés sem marad el.

Szőlő. A szőlőt általánosan kikötjük; az első kapálást végezzük lehetőleg mélyen és darabosan, hogy levegő járja és melegedjék a talaj; meredek hegyoldalokon gondoskodni kell, hogy a rohamos esők a föld javát le ne mossák és azért kapálás után minden ötödik sor között kapával nagyon sekély menedékes arkot húzunk, melyben a víz ereje mindannyiszor megtörvén, a magával sodort jó földet lerakhassa.

Új szőlők ültetésének most az ideje; az ültetésre szánt helyet egyenes — északról délre irányuló — sorokra mérjük ki, négyszögben egymástól minden irányban 1 meter távolságra;

az így kijelölt pontokon ásunk egy 45 centimeter mély, ugyanolyan hosszú és 30 centimeter széles gödröt, ennek fenekére teszünk egy jó marék teljesen elkorhadt trágyát, reá egy ujjnyi porhanyó földet, most befektetjük harántékosan — a hegynek döntve — a vesszőt úgy, hogy csak felső szeme nézzen ki a földből és a vessző a hegynek álljon, a gödröt termékeny földdel betöltjük és ha csak lehet beiszapoljuk; a vesszőnek künmaradt hegyét pedig egy marok földdel betakarjuk. Ha csak lehet mindig gyökere vesszőket ültessünk, mert biztosabban fogannak és korábban jutnak termésre; ültetéskor úgy kell azokat megtakarítani, hogy a gyökeret kellően visszameteszük, a hajlások közül a legerősebbet egy szemre visszavágjuk, a többit teljesen lemetsszük; a nap heve és a száritó szél ellen vízzel telt cseberbe állítjuk, vagy nedves pokróczba takarjuk.

Ha ezen munkákkal készek vagyunk, állítunk szőlőiskolát; az e célra szánt vesszőt egy-két hétig vízbe áztatjuk, hogy a vessző épségéről meggyőződést szerezhessünk, mire az ültetést a beiszapolás alkalmazásával végrehajtjuk. A vesszőnek fél meter hosszúságával legalább 4—5 szemmel kell bírnia, de csak olyan tökékről szedjük őket, melyek a faj jellegét leginkább kitüntetik, legszebben díszlenek és jó termést hoznak; erre mindaddig kevés gondot fordítottak, pedig nagy fontosságú és követését eléggé nem ajánlhatjuk.

Pinczében a borok másodszer lehuatnak most már lehetőség elzárva a légtől, mert a hosszas szürcsöléssel sok szesz és különösen sok illat menne kárba; ha borod még nem tiszta, — de különben egészséges — ne aggódj érte, majd elkészül a negyedik lehuzásig, csak telve álljon mindig a hordó és tiszta legyen pinczéd!

Gyümölcsös. Ha a fák ültetését eddig nem végeztük be, úgy azt most e hónap elején okvetlenül be kell végezni. A fák gyökerei beiszapolandók, a kiültetett fák körül a földet rövid szalmával vagy polyrával hintjük be, hogy megakadályozzuk a nedvesség kigőzölgesét és hogy hőmérséke mindig egyenlő maradjon. A gyenge fák mellé rakott karókat szorgalmasan meg kell vizsgálni; a roszak és hiányzók utánpótolatnak; ezek kötései átvizsgálendók, ha elromlottak vagy meggyengültek, újra kötetendők. A gyümölcsfák oltását folytatjuk. A télen megirt és előkészített jegyablák (cinkusok) elhelyezendők.

Faiskola. A csemeték metszését, utánpótlását bevégezzük. A megfogamzott szemzés csapra metszendő. A csemeteiskolák és magágyások megkapalandók és tisztán tartandók. A vadonczokat mikor 3—4 levéllel bírnak, kiszedjük és szivgyökereiket átültetéskor visszacsipdessük; ezen munkát borult időben kell végezni. Eleven kerítéseknél való csemeték kiültetendők.

Konyhakert. A magnak való növényeket, u. m. káposztafélék, répa, czékla, murek, petrezselyem, pasztinák, zeller és hagymaféléket ki kell ültetni. Mindenféle borsó, spenót, retek, répafélék, hagymák szabadban veteményezhetők. Ha szép időjárás van, kísérletképen paszulyt is vethetünk. Korai káposzta, salátafélék és zeller a melegágyakból a szabadba kiültetendők. Burgonyát és törökbuszát ültessünk a konyha szükségletére. Hónapos retek és saláta szabadba vethető. Ablak nélküli melegágyakat készítünk a szabadban kiültetendő növények, palántok számára. Melegágyakban, cserepekben, szabadba kiültetésre, dinnye és ugorkamagot vethetünk. A melegágyak gondosan szellőztetendők, meleg, napfényes időben az üvegtablák levételnek és estére megint visszahelyeztetnek a gyökény vagy szalmatakaróval fedtetnek be. Ha a melegágyak kezdenek kihűlni, azokat friss trágyával kell körül rakatni. Ugorka, paszuly, hónapos retek, saláta, melyek melegágyakban neveltettek, kiszedhetők és felhasználhatók.

Diszkert. Diszlák és cserjék átültetése bevégeztetik. A túlevelű fákat akkor kell átültetni, mikor hajtani kezdenek. A virágágyások bo-

ültetendők egy és két évi viragokkal, u. m. nefelejts, silene és császárszakállal. A szegélyezésre szaporított növények átültetendők. Azon virágok, melyek az átültetést nem kedvelik, most rendeltetési helyökre vettetnek, u. m. Collinsia, Convulvulus, Delphinium Ajacis, Escholtzia, Ipomea, Lathyrus, Lavatera, Lupinus, Nemophila, Reseda. A gyepeket javítjuk és a szükséghez képest ujjakat alakítunk. A gyepek széleit élesen kell levagdálni; az útnál arra kell ügyelni, hogy egyenlő szélesek legyenek; poronddal meg kell hordatni őket. A nyári virágok, ha az időjárás megengedi, ágyásokba kiültetendők. A szőnyeg. (Teppich) ágyásoknak való növények a melegágyakból kiültetendők és az időjárás szeszélyei ellen védendők. Virágházakban a melegházi és virágágyásokba való növények átültetendők. Az oltott cserjéket, diszlákat és rózsákat szoktatni kell a szabad levegőhöz; ezért naponta friss szellő helyre tegyünk ki. Georgina-hajtásokat le kell vagdálni és azokból porondos földbe, gyökereztetés végett dugványozni kell.

Méhészet. E hónap megnyílik a mező méheink számára, kitehetjük hát, illetőleg kibocsáthatjuk népség tekintetében gyengébb kassainkat is. A szabadban való méhészkedés megkezdésével minden figyelmünket a kellő vizsgálódásra irányozzuk. A legcsekélyebb tisztátalanság is úgy mint: penész, egérrágcsálás stb. jó éles lépmetsző késsel eltávolítandó. A lépet, ha elpenészesedre vagy egerek által megrongálva nincs, kímetszeni káros; ez ellen valamennyi méhész-tekintély fel is szólal, a fiasításig gyakorolt metszés pedig — a mint azt még korunkban is igen sokan teszik, — még inkább hibáztatandó. A méhflakokon nyílásokat, repedéseket ne tőrjünk, a gyengébbek röplükait kis ujjnyira szükítsük, hogy a rablók és molypillék annál kevésbbé férhessenek hozzájuk. A történelhető meganyátlanodáson a martiusban irt módon segítünk, t. i. egyesítés által. A mely család étetése segélyünkre szorul, azt estefelé tiszta, egészséges, jó mézzel tápláljuk mindaddig, míg a mező elegendőt nyújt. Most az ideje, hogy a herelépeket kímessük és helyükbe, a menynyire csak lehet, munkás méh-sejteket alkalmazunk.

Erdészet. A főhasználat a fák szállításán kívül a magas hegyeken fekvő erdők letarolására terjed ki. A cserhántásra szánt erdők szintén letarolandók és a fák lehámozandók. Mellékhassználat. A vigályítás és szurokgyűjtés folytatandó, a köztes használatra kiadott területek mivélés alá veendő. A szükséges vesszők e hónapban gyűjtendők és a legelletesre szánt területek kiadandók. Erdővédelem. A fálapások ellen védjük az erdőt és a víz által okozott károk helyreállítására, valamint a behajtott marhák által okozható károk elhárítására figyelemmel legyünk. Erdőmivélés. A vetés, ültetés és dugványozás folytatandó és az erdei kertek szorgosan gyomlalandók. Vadászat. E hónapban a fajdkakasok, őzbakok, vadgalambok és vizimadarak lehetők. —

Mikor és miként lesz Erdélyben a szarvasmarha törzsnyáj fölállitva?

Hogy kis hazánkban a szarvasmarha létszám apad, azt hiszem mindnyájan szomoruan tapasztaljuk; nem kevésbbé vehetjük észre azt, hogy a mi meg van, annak is nagyobb része csak meesevés s a világért sem fér rá az „Erdély szálás ökre“ nevezet. Az elsőnek oka — mint hiszem — az Erdélyben is már, nagyon sok helyen keresztül vitt tagosítás*) következtében megszüntetett közös legeltetés nélküiözése; nem

*) Az erdélyrészi községeknek, ha jól tudjuk, alig 5%-ában van a tagosítás keresztülvivo, ez az ok tehát nem oly nyomós, mint a t. iró hiszi.

ismervén még kis gazdáink a módokat miként lenne pótolható, helyenként tán vissza állítható, a közös legeltetés. Én csak ezen okot említem, mint olyat, mely magok a gazdák által elhárítható; de a ki például tovább merne menni az okok keresésében, az azt hiszem a magas és sokféle adón s uzsorásainkon kívül még nagyon sokat találna, melyen segíteni gazdáink nagy része csakugyan képtelen.

De menjünk tovább és kérdezzük meg, miért aprósodik, miért mecsesvészedik Erdély még meglévő szárvasmarhája? A felelet fájdalom egyszerű: aprók és mecsesvesztek lesznek tenyészállataink, ha a kisebb földbirtokos jó négy ökrét, négy gyenge tehénrel volt kénytelen felváltani (mert az ilyen eset százezre is több, mint az ellenkezője). Csak gondoljuk meg azt, hogy a négy tehénnek meg kell szántania azt, a mit eddig négy ökör szántott, ezenkívül még adjon az igen gyakran számos tagból álló családnak tejet és végre neveljen gazdájának ökröt is.

Hogy annyit szánt, mint az ökör (habár rosszabb munkát) azt még valahogy el hiszem, mert hiszen jó ostort lehet kapni vagy csinálni; hogy a tejet is ki lehet belőle jól fejni, abban szintén nem kételkedem; de hogy borjából szálás ökör legyen, arra még gondolni is fölöslegesnek tartom.

Tudjuk azt, hogy erdélyi teheneink (értvén a paraszt gazdáikéit, mint nagy többségét) mind ugyanezen sorsnak vannak alávetve, nincs tehát s így nem is lehet a paraszt gazdának (ha 100-ból 1—2 kivétel lenne arról engedelmet kérek) jó tenyész marhája; ez tehát szerintem az első ok és a minnek ezt ellensúlyozni kellene, a 2-ik ok a:

Tenyészbika hiánya! A ki csak futólag pillant rá Erdély bármely vidékén a községek bikáira, Isten úgy se, szánja gazdáit; mert legtöbb helyen az alig két éves bikát már szerepeltetni kezdik a csordában és így az is, habár jól kezdett volna fejlődni, ebben meg lesz gátolva, de a mellett az a nagy kár is meg van, hogy a csordából aránytalanul kevés lesz a leborjazó tehének száma. Néhol ellenben a másik tulságba mennek és minden alapos számítás nélkül (félve attól, hogy egy bikáért a fél országot kell beutazni) még a 12—13 éves bikát is megtartják; a gazdák természetesen csak a régi jó időkből s hatalmas szarvairól tudják, hogy bikájuk van, mert a teheneik legnagyobb része meddön marad. Lehet azonban, hogy a bika fiatalabb: 4 vagy 6 éves, de mégis merném állítani, hogy 100-ból 20 sem állaná ki a sarat, mint tenyészállat, ha szakértő vizsgálat alá esnék.

Bár nem épen hamar, de nem is későre életbe lesz lépette a községi rendes bikatartás, melyre nézve a kiadott szabályrendeletet községeinkben itt-ott meg is pillanthatni. Tegyük fel, a mi nincs s képzeljük magunkat azon boldog helyzetbe, hogy minden községnek van pénze, a szabályrendelet szerinti mennyiségű és minőségű bikák bevásárlására; én felveszem azon községet, melyben pár év óta s még nem tudom meddig lakom; ez középnagyságu és ha igen helyesen 60 darab tehén után a szabályrendelet értelmében egy tenyészbikát kell tartania, úgy községünknek legkevesebb három bikára volna szüksége.

Vegyük fel, hogy a már meglévő községi bikák megvizsgálta, azoknak 25%-ka ismét soroztassék be (a mit azonban én csak akkor hiszek, ha látni fogom) bátor vagyok kérdezni a hiányzó 75%-ot honnan fogják a községek bevásárolni. Erdélyben, ha jól tudom szép bikákat tenyésztettek Sármáson, Medgyesfalván, Radnóton, Sárpatokon s még egy pár érdemesebb helyt; természetesen ezeken kívül egyik-másik kisebb gazda is szórványosan nevelt egy-két bikaborjut; azonban ha a községi rendes bikatartás életbe lépik, akkor világért sem lesz elég egy pár ilyen magán-bikatenyészet, mert tökéletesen meg vagyok győződve, hogy a kereslet sokkalta nagyobb lesz, mint a kínálat és ezen viszonyoknak ismerjük természetes következményét, azt t. i., hogy a bika igen drága lenne, sőt ezen állapot több visszaélésre is adhatna alkalmat. Jól tudjuk, hogy például Mezőhegyesen Csáki és Almásy fajta igen szép bikákat tenyésztettek, de azt is tudjuk, hogy ezeket az előítéletes erdélyi népre egy könnyen már csak e fajta főjelleg: a szarvak szokatlan különös állása miatt rá erőszakolni nem lehetne, de hiszen azt tenni tán nem is akarják; én tehát mindig csak tiszta erdélyi fajtát értek s azért látok tenyészbikákban hiányt; — fő teendő lenne tehát Erdélyben egy tiszta erdélyi faj szárvasmarha törzs nyáját felállítani. Ezzel ugyan sem nagyot, sem újat nem mondtam, hiszen ezt földmívelési ministerünk Bárány Gábor ur ő nmlgának köriratában (ki mint Erdély gyermeke viszonyainkat igen jól ismeri) már a legközelebről keresztül viendő tervei között látjuk, sőt az erdélyi gazdasági egyesület részéről (ministeri széke elfoglalásakor) kiküldött tisztelgő bizottságnak erre reményt is adni méltóztatott.

Nyugodtan várjuk tehát, hogy a törzsnáj felállítás a közel jövőben, — viszonyainknak teljesen megfelelőleg — keresztül is fog vitetni; csak az a nehézség, hogy pl. ha a törzsnájhoz szükséges tenyészanyagok már ez évben bevásároltának, még is legkevesebb 4 év kellene, hogy azon törzsnájából kikerülő tenyészbikák az ország szükségletének legalább egy részét fedezhessék. Minthogy azonban a szükség égető, nemzetgazdaságilag roppant nagy előny lenne, ha nem kellene 4 évig várni. Ezt kikerülendő, csekély felfogásom szerint nem maradna egyéb hátra, mint az, hogy ha a nyáj felállítására az alkalmas helyiség meg lesz azonnal minél több alkalmas fejlődést ígérő 1 és 2 éves bikaborjut vásárokon és a hol lehet összeszedni; a beszerzettek közül pedig azokat, a melyek pl. 3 éves korukig nem kielégítően fejlődnének, kiheréltetni és szintén elég nyereséggel eladni.

Kérdezem végre, hol lenne alkalmasabb a hely és hol kerülne legkevesebb költségbe, hogy ezen tenyész törzsnáj fölállítassék. A vélemények különbözők, én azt mondom, hogy legalkalmasabb lenne Torda városa*) 1-ör is ott a kincstárnak külső birtoka is van, melynek egy része, ha szántó is, annál inkább alkalmas luczerna s egyéb mesterséges takarmá-

*) Ugyanczt ajánlotta még 1873-ban az erdélyi gazdasági egyesület és felterjesztését a részletes tervekkel, költségvetéssel és más szükséges okmányokkal is támogatta.

nyok termesztésére; de 2-or vannak kész épületek, melyek kevés költséggel 3—4 hét alatt a legpompásabb istállókká alakíthatók át, e mellett van a sósvíz, mint pompás ital; 3-or Tordavárosa és a Torda-Aranyosmegyei gazdasági egyesület, mint azt biztos forrásból tudom minden segédkezésre és áldozatra kész, sőt a felügyelést is szívesen magára vállalja; 4-er a tagosítás most van folyamatban Tordán és a mint hallok a város bele egyezik, hogy a kincstár a tagját ott kapja ki, hol az állattenyésztésre legkedvezőbb és legalkalmasabb lesz.

Ezen utóbbiakat illetőleg én részletekbe nem bocsátkozhattam, minthogy azt nekem is egy nagy érdemű vendégem, ki a napokban pár órára szerencsételtetett, csak sietve beszélt el; épen azért, hogy pl. az a kincstári jószág hány hold, az említett épületek hol fekszenek és hány darab marha befogadására alkalmasok és hogy még minő lakható házak vannak ott, ide fel nem jegyezhettem, hanem azon adatokat az én szíves elbeszélőm reméllem lesz szíves az igen tisztelt olvasó közönségnek legközelebb tudomására hozni.

Biró Géza.

Néhány szó a gyümölcsészeti fajták értékéről.

Egy gyümölcsfajnak szép külseje, pompás alakja, főleg pedig annak jó ize bennünk azon óhajt kelti: bár ily jeles gyümölcsöt termő fákkal birnánk! Ebből folyólag igyekszünk ily fákról oltógalyakat nyerni s azokat fel is használjuk, a nélkül, hogy a diszles körülményeivel és tényezőivel valami sokat törődnénk. De tegyük fel, hogy e nemesített csemetéket a legnagyobb gonddal ápoljuk, hogy termésük időpontját alig várjuk! És ha a fácskából fa lett, ha oly gyümölcsöt hozott, mely várákozásunknak teljességgel nem felelt meg, akkor vajmi keserű lesz csalódásunk, a kárba vesztett fáradság és kitarítás, főleg azonban az éveken át tartott várákozás miatt minden kedvünk el megy a további kísérlettől. És mégis vajmi szükséges kísérleteket tenni arra nézve: minő gyümölcsfaj, mely talajon stb. lesz leginkább diszljő és alkalmas.

Hogy már most ilyen kísérleteket a biztos siker reményében és a nélkül, hogy éveken át várunk kellene, eszközölhessük, nagyon ajánlatos már termő, ép és erőteljes gyümölcsfákat ilyen oltó ágakkal nemesíteni, illetőleg beoltani, mire 2—3 példány elégséges.

Az ilyen fáknak 2—3 centimeter vastagságu ágaira, 10—15-féle gyümölcsfajt oltunk be és az egyes ágakat, mint az különben magától értetődik, a szükséges feliratokkal (etikettekkel) látjuk el; a beoltott ágak gyorsabb növekedését pedig az által mozdítjuk elő, hogy a felesleges lombot és galyakat eltávolítjuk.

Az így kezelt gyümölcsfát azután „fajfá”-nak szoktuk nevezni.

Hogy minő nemesítési módot alkalmaz a gyümölcsész a leirt célra, az egyrészt a tetszéstől, másrészt az illetőnek az egyik vagy másik eljárásban szerzett ügyességétől függ. A gyümölcs minőségére a nemesítési mód befolyást nem gyakorol, mert ez oly körülményektől függ, melyeket kideríteni későbbi alkalomra marad fentartva.

Együttal legyen elég arra utalni, hogy a felsorolt kísérletekre mindig a fának déli oldalát válasszuk, mert tudvalevőleg egy és ugyanazon a helyen, egy és ugyanazon a fán a déli oldalon sokkalta szebb, fűszerebb és izletesebb gyümölcs terem, mint ugyanannak északi oldalán. Nemcsak a levelek chlorophyll (levélzöld) képződését, hanem a gyümölcsnek is szép színezetét, szép alakját és különösen annak édes (cukros) ízét is a nap melegének üdvös és csodás befolyása idezi elő.

Eddigi kísérleteim, melyeket a fenti irányban egyes fajtákkal tettem, azoknak követését ajánlják; mert a nemesítés után már négy év múlva körte- és almafákról gyümölcsöt kaptam, mi által azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a rendes időnek fele alatt bizonyos gyümölcsfajoknak határunkon való mikénti diszlésére nézve becses tapasztalatokat gyűjthettem. Medgyes. D.

Miképen tehet szert a földmivelő is, ki csak közönséges kaptárokkal méhészkedik, szép mézes lépekre.

A mozgósejtszerkezetű méhészkedésnek előnyei oly kézzelfoghatók, maga a laikus előtt is oly világosak, hogy hajlandok volnánk hinni azt, hogy a méhészkedők legnagyobb része már ezen üzem-módot elfogadta s úgy találjuk, hogy a méhészeknek jelentékenyebb része, — a kik azzal jó sikerrel is méhészkednek, — a népesség főtényezői, a földmivelők, a mozgósejtszerkezetű kaptároktól igen messze elmaradtak. És mégis igen előnyös volna a földmivelőt a mozgatható kaptár áldásaival megismertetni. Azon jelentékeny haszon, mit a méh a virágok megtermékenyítése által okoz, már magában véve is elegendő lenne a méhtenyésztést annyira elterjeszteni, hogy még a legkisebb faluban is, a legtöbb háznál néhány méheslád lenne található.

Mi az oka azonban annak, hogy az okszerű mozgósejtszerkezetű üzem, dacára a vele elért és sokszor híresztelt eredményeknek, a földmivelők között meghonosulni nem akar.

Már jó ideje annak, hogy a méhészet egyik buzgó apostola által, kit egy közgyűlés alkalmával egy kitűnő méhész a méhészet apostolának nevezett, engem a méhek titokszerű élete és működésével megismertetett. Ezen idő óta a méhészet terén történeteket mindenkor a legnagyobb figyelemmel kísértem. Igen sok méhkest láttam divatba jönni és ismét a lomtárba vándorolni. De vegyük azt, hogy hánytéle kaptár találtatott fel Dzierzon fellépése óta és ha őket keresnök, legnagyobb részüket a padlások félreeső zugaiban találunk meg, ha csak mint roszszak a tüzre nem vették. Azonban a sokszor elítélt szalmakaptár még eddig mindig megállotta helyét s anyagát ide nem érte, megmaradt a maga valóságában.

A legutóbbi éveken a méhészet terén igen sok jót és hasznosat tapasztaltam és többféle üzemmóddal ismerkedtem meg s hiszem, hogy ezek alapján fenti tételtemet sikeresen oldandom meg.

Azon akadályok tehát, melyek a földmivelőt az új üzemtől elvonják, a következők: 1. A rámás kasok nagy ára. 2. Az ezekhez nem értő kezelés.

A ki a rámás kasokat maga akarja elkészíteni, annak a fűrészes és a gyaluval is ügyesen kell ám bánni. Ez pedig a földmivelők között igen ritka eset s bizony a zsebbe kell nyulniok, — mit pedig ők nem örömet tesznek — ha egy jó rámás kasra akarnak szert tenni. A kedvező, sőt a meglepő eredmények, mit egyes méhtenyésztők a rámás kassal felmutattak, már igen sokat meghódítottak ezen üzemenek, de a reményelt siker legtöbbszörre a messzeségbe bujdosott és a haszon helyett kárunk volt, mely annál érzékenyebb lehetett, ha a beruházásra fordított összeg kölcsön vett volt.

De mi az okozója ezen rossz eredményeknek? Nem más, mint a rámás kasokhoz nem értő kezelés. Azon tan, mely a szalmakasok eltávolítását hirdette s helyettük a rámás kasok rohamos behozatalát ajánlotta, az új üzemenek igen sokat ártott.

A ki a szalmakasokkal semmiféle eredményt sem tudott felmutatni, az a rámás kasokkal is hasonlólag járand; mert nem a kaptár, hanem az okszerű kezelés a jutalmazó, már pedig azt a rámás kasoknál nehezebb elsajátítani, mint a szalmakasoknál.

Nem is látom én azt soha sem örömet, ha egy olyan, ki a méhtenyésztésből már valamicskét tud, mindjárt igen sok mozgószerkezetű kaptárral kezd méhészkedni, ha csak szomszédságában olyan segítőtje nincsen, ki ezen a téren már bő tapasztalattal bír. A kezdő mindig ejt hibákat s hacsak néhány kaptára van, úgy kára nem olyan érzékeny.

Azért mindenkor biztosabb a lassu átmenet a kassas méhészkedésről a rámásra, mint a gyors és elhamarkodott.

De miképpen is lehetne a kassas méhészkedőt az újabb üzemre vezetni a nélkül, hogy a károktól félnie ne kelljen? Feleletem e kérdésre igen rövid. Köttessék össze a kassas méhészkedés a mozgószerkezetűvel az által, hogy a kas fölé egy olyan ládácska helyeztessék el, melybe néhány keretet be lehet függeszteni.

Ezen átmenet a kassas méhészkedésről a mozgószerkezetűre, korántsem általam lön feltalálva. Elöttem már sokan irtak erről és sokan tettek már kísérletet vele.

Ezzel az eljárás igen egyszerű. A szalmakasok tetején mintegy 8 cm. nyílás vágatik s erre egy hasonló nyílással bíró ládácska erősítettik meg, melybe keretek aggattatnak. Ez vékony deszkából is készülhet. A szekrény nagysága mindenkor a kas népességéhez arányosítandó s hat rámánál többre soha se készítettessék.

Tavaszkor, mikor a kaptár méhekkal tele van, de az anyasejtekből még tojás nincsen, elérkezett ezen kaptárocskák felrakási ideje is.

Ha a földmivelő csak egy kassával tett kísérletet, már ezzel is sok a nyereség, mert a mozgószerkezetű méhészkedést általa ismerni és becsülni is tanulja. És ha megszerezte az első ismereteket, úgy nem fog megelégedni az éléstárba való bepillantással, hanem későbbben óhajtani fogja a méheket saját tüzhelyükönél is megfigyelni. Így lesz aztán a kassas méhészkedésből a mozgószerkezetű méhészkedésnek egyik buzgó követője. (Magyar méh.)

Gyümölcsészetünk emelése érdekében.

Veress Ferencz ismert kolozsvári pomologosunk a „Nép kertészeiben“ közlött gyümölcsészeti jegyzeteinek befejezéséül a következő javaslatokat teszi:

„Minden vidék ki szokta a maga fajait válogatni, melyeket éghajlat, talaj s a körülményeknél fogva leginkább megtermel. Lehet oly vidék s talán nem egy — hol a bon de Malines kitünőség, valamint a La Fortune La Quintegnes a Delice d'Hardenpont s a t. körtve kitünőségek éppen oly finom gyümölcsöket teremnek mint a Fondante du Bois, Bergamotte d'Esperen, s fajok sem lesz oly kényes, hanem erős. Hogy mi módon esz-közölhetnénk, hogy minden vidék vagy megye kiválaszthassa kedvencz fajait: a lehető rövidséggel elmondom! Hazánk minden országrészében már létező országos gazdasági egyesületek közkereteikbe amaz országrész minden hazai gyümölcsfaja, s a külföld legnevezetesebbjei gyűjtessenek össze, belőlök fajták állitassanak s 3, 4, 5 éven keresztül tanulmányoztassanak. Ez idő alatt azon országrész minden megyéjében egy-egy központi gyümölcsfa tenyésztő alkottatott, hová a fennebb jelzett gazdasági egyesületek közkereteikből tanulmányozásaik után a már minden tekintetben kitünőknek talált gyümölcsfajok megküldetnek s helyben, miután megint 3—4 évig tanulmányoztattak, a legjobb fajokkal fogják ellátni azon megye minden községi fatelepeit. Hazánkban a gyümölcsfa tenyésztés általánosítására s a legjobb fajok terjesztésére, előmozdítására ily rendszert kormányi rendeletek útján életbeléptetésében én épen semmi nehézséget sem találok, annál is inkább, miután e tárgyban mindennap tapasztalom ernyedetlen jó akarátát. Csak azt az egyet nem tudom felfogni, hogy 12 évtől fogva mi oknál fogva nem állithattá fel mindenfelé hazánkban a mezei rendőrséget, melynek sok helyeni hiánya miatt sok megkezdett kertészeti mivelet ment s megy naponta tönkre, a még a szépre jóra kezdetleges felfogással bíró dőre népünk keze által.“

Legfelsőbb kitüntetések

a párisi világkiállítás alkalmából.*)

Ő császári és Apostoli királyi Felsége a következő legfelső kéziratot méltóztatott legkegyelmesebben kibocsátani:

Kedves gróf Szapáry! Kiváló megleléssel értesültem azon kedvező eredményről, melyet a magyar művészet, ipar és mezőgazdaság az 1878. évi párisi világkiállítás alkalmával kivivott.

Ezen eredmény leginkább a kiállítási ügy Ön által esz-közlött okszerű szervezésének és vezetésének lévén tulajdonítandó, meglelégedésemre szolgál, Önnek, mint az országos kiállítási bizottság elnökének, ezen ügy körül tanusított buzgó és sikeres működéséért teljes elismerésemet nyilváníthatni.

Kelt Budapesten, 1879. évi mártius hó 11-én.

Ferencz József, s. k.

B. Wencheim Béla, s. k.

*) Itt csak az általános érdekű, valamint a mezőgazdaságot, erdszertet és táplipart illető kitüntetések vannak közölve.

Személyem körüli magyar ministerem előterjesztése folytán megengedem, hogy a párisi világkiállítás alkalmával szerzett érdemekért:

az országos központi kiállítási bizottság,
a nemzetközi bíráló bizottság magyarországi tagjai és póttagjai,
a kiállítási vidéki bizottságok,
az országos gazdasági egyesület,
az országos statisztikai hivatal,
a magyar állami ménésintézetek,
a szabadalmazott osztrák államvasúttársulat magyarországi bányászati-, erdészeti- és ipartelepei,
a budapesti gőzmalomok együttes kiállítása,
az erdélyi kolosvári pinczeegylet,
a zágrábi koczkapadlógyár,
a borsod-miskolci gőzmalom,
a debreczeni István nevű gőzmalom,
a nagy kiskindai gőzmalom,
Domány József, aradi bor-nagykereskedő,
Guttmann S. H., nagykanizsai földbirtokos,
Hedrich és Strauss, budapesti gyárosok,
gróf Károlyi Alajos, nagybirtokos és osztrák-magyar nagykövet,

Keleti Károly, ministeri tanácsos és az országos statisztikai hivatal igazgatója,

Kozma Ferencz, ministeri tanácsos,
Németh Imre, ministeri tanácsos,
Paget János, földbirtokos,
Palugyay Jakab és fiai, borkereskedők és udvari szállítók Pozsonyban,

Perlaky Elek, gróf Károlyi Alajos titkára,
Pokorny Ferencz, zágrábi likör-gyáros,
Pokupcsics Gyula, budapesti fakereskedő,
Iovag Popper Lipót földbirtokos,
Rakovszky István, országgyűlési képviselő, és báró Révai Simon földbirtokosnak, — elismerésem nyilvánítások.

Továbbá, az ez alkalommal tett hasznos és sikeres szolgálatok elismerésül:

Harkányi Frigyes, czimzetes ministeri tanácsos és kiállítási kormánybiztosnak, második osztályú vaskoronarendemet díjmentesen;

Lechner Lajos építész, kiállítási helyettes kormánybiztos és Tormay Béla, a magyar állatorvosi tanintézet igazgatójának az illető díjak elengedése mellett — a királyi tanácsosi czimet;

Bedő Albert főerdőtanácsosnak, — a harmadik osztályú vaskoronarendet díjmentesen; — továbbá

Bayersdorf Adolf, földbirtokos,
Gamauf Vilmos, az erdélyi országos gazdasági egyesület titkára,

Hoffmann Sándor, czimzetes főerdőtanácsos és ministeri titkár,

Kühne Ede, gazdasági gépgyártulajdonos Mosonban,

Neuschloss Miksa, koczkapadlógyár tulajdonos Budapesten,

Pekár Imre, gépészmérnök,
dr. Rodiczky Jenő magyar-óvári gazdasági akadémiai rendes tanár,

Tanfó Gusztáv, ministeri titkár és Appel Gusztáv, jószágigazgatónak — Ferencz-József rendem lovagkeresztjét;

Adler Károly, gyárigazgató,
Burghardt Konrád, malom-részvénytársulati igazgató,
idősb Engl Adolf, pécsi fakereskedő és Iovag Flandorffer Pál, soproni borkereskedőnek Kuh Károly, budapesti gyapjamosó-részvénytársulati igazgató,

Radványi István, gőzmalmi igazgatónak, — a koronás arany érdemkeresztet;

Bayersdorf Károly, a világkiállítási magyar erdészeti osztály képviselője és

Meduna József, szalámi-gyárosnak — az arany érdemkeresztet adományozom.

Kelt Budapesten, 1879. évi martius hó 11-én.

Ferencz József, s. k.

B. Wenckheim Béla, s. k.

Ujból marhavész.

Alig olvastuk, hogy Magyarország területe a marhavész-től megmenekült és ime ujból köztünk van a pusztító vendég! Ugyanis ezelőtt néhány nappal Háromszék megye alispánjához bejelentetett, hogy Márkos községében (Márkos, Háromszék megye, hidvégi járás, 156 ház és 693 lakossal, területe 1988 hold, utolsó postája Prázmár) gyanus betegülések fordultak elő. A gyors vizsgálat keleti marhavészt talált, a mi táviratilag a földmívelési miniszteriumnak tudomására hozván, onnan ugyancsak táviratilag a sepsi-szentgyörgyi állami méntelep főorvosa utasított, hogy azon egy istálló 11 darab marháját, hol a vész kiütött, bunkóztassa le és szabályszerűen takarítsa el! A vészkerület már fel van állítva; szerencse, hogy a vész község a megye délnyugoti szélén van, Brassó megye határán és a közlekedési vonaltól félreesik, mi remélhetővé teszi, hogy a vész csirájában lesz elfojtható. —

Eddig tart t. tudósítónk értesítése, kit a vész első hírére azonnal felkértünk, hogy annak minden mozzanatáról lapunkat gyorsan és hitelesen tudósítani sziveskedjék.

Gyümölesmag-vetésünk megóvása az egérkártól.

Franciaországban a célra a magot miniummal keverik és úgy vetik; a Szászországban tett kísérletek azonban sikertelenek maradtak, míg méz és petroleummal a hatás teljes volt. Az eljárás a következő: 15 liter cseresznyemagot kevés oltott mésszel addig kell keverni, míg minden mag lehetőleg egyenletes méz-burkot kap, azután egy negyed liter petroleummal

lesz hasonló módon és tökéletesen vegyítve. Alma- és körte-maggal ügyelni kell, nehogy sok meszet találjunk venni. Gabonamagvakat e szerrel páczolni nem lehet, mert a maró mész azoknak csirakéességét előli. Mindenesetre érdemes, hogy figyelmes gyümölcsenyésztőink a leirt eljárást megkísértsék, mert a mi telepeinken is számtalan magvetést pusztít el időnként a falánk egér.

Lóhus fogyasztás Bécsben.

A múlt évben Bécs 3770 lovat vágott ki, miglen 1877-ben 4056 darab fogyott el. A husarak átlagban a következők voltak: eleje 20—28 kr, hátulja 24—32 kr, bélpecsenye és rostélyos 28—36 kr, nyers zsír 56—64 kr, olvasztott zsír 68—80 kr, fésű zsír 80 kr kiloja. Farkszőr 50—70 kr. egy ló után, csont metermázsánként 3 frt, a bőr párja 9—12 frt.

Személyi hírek.

A földmivelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. minis- ter Lebu Sándor állandó gazdasági tudósító helyére, Szebenmegye szelistei járásában Florián Dömét bizta meg. — Ugyanaz Csikmegye területére tudósítókul kinevezte: a gyergyó-tölgyesi járásban Deák Jánost, a csik-szeredai járásban Thersel Endrét, a ditrói járásban Bajkó Mór és Csiby Pétert, a gyergyó-szent-miklósi járásban Déér Venczelt és a csik-szépvízi járásban Deák Ignácot. —

Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjupiacz Budapest, mart. 22—29-ig. 1879.

Buza eleinte vontatva ment, később szilárdult, forgalom 70,000 metermázsa, ár 8·50 frt.

Rozs nem élénk, forgalom 2000 metermázsa, ár 5·90 frt.

Árpa, gyenge üzlet, forgalom 2000 metermázsa, ár: takarmány-árpa 5·25 frt, seres árpa 7·80 frt.

Zab, közepes, forgalom 2000 metermázsa, ár 5·70 frt.

Törökbuza kevés készlet, forgalom 7—8000 metermázsa, ár 4·72 frt, a kőbányai állomáson 4·85 frt.

Repcze valamivel olcsóbb, mint az előző héten 13 forint 50 kr.

Gyapju teljesen minden kereslet nélkül maradt.

Gabona-árak:

minimum és maximum	Budapest mart. 22	Bécs mart. 22
Buza	8·15—9·90 frt	8·50—10·90 frt
Rozs	5·90—6·10 frt	6·65—6·95 frt
Árpa takarmány	5·25—5·50 frt	5·00—5·30 frt
Árpa szeszfőzésre	6·30—7·00 frt	— — —
Árpa seres	7·40—8·50 frt	8·60—10·60 frt
Zab	5·65—5·85 frt	5·90—6·75 frt
Repcze	13·50—14·00 frt	13·25—14·00 frt
Törökbuza	4·65—4·80 frt	5·30—6·80 frt

Budapesti marhavásár martius 27-én Összes felhajtás 2170 darab nagy- és 942 darab apró marha. Ebből eladatott: 43 drb. bika, 728 drb. ökör, 472 drb. vágó tehén, 84 drb. fejős tehén, 73 drb. bival, 790 drb. borju, 924 drb. bárány. — Árak: bika darabonként 80—175 frt, ökör páronként 180—310 frt, vágó tehén páronként 120—235 frt, fejős tehén darabonként 75—190 frt, bival páronként 140—210 frt, borju darabonként 18—30 frt, bárány páronként 3—6 frt. Husarak 100 kilonként: ökörhús 46—50 frt, tehénhús 44—49 frt, borjuhús 70—90 frt, bivalhús 42—45 frt.

Bécsi marhavásár martius 25-én Összes felhajtás 3124 darab és pedig 2636 drb. magyar, 161 drb. lengyel és 327 drb. német fajta, melyből 3023 drb. ökör, 46 drb. tehén, 43 drb. bika és 12 drb. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 47—53³/₄ frt, lengyel 50—53 frt, német 50—56 frt, tehén 47—50 frt, bika 46—51 frt, bival 44—48 frt. Lábán darabonként 105—200 frtot fizettek.

Kőbányai sertésvásár martius 28-án (Az első magyar sertésbizalmi részvénytársaság jelentése). A nagy készlet egyrészt, a német határzár másrészt nyomta az üzletet és a tulajdonosokat engedelményekre kényszerítette.

Jegyzett árak: magyar sertés nehéz 44¹/₂—45¹/₂ kr, könnyebb 44—45 kr. Vidéki sertés 42—43 kr, szerbiai makolt 39—41 kr., oláh 41 kr, süldő 39¹/₂—40 kr., netto súly kgrként. A llo mány: mart. 21-ről maradt 67,460 drb. Felhajtott: Alföldről hizott 3800 drb., kövér 1660 drb., sovány — drb., Erdélyből 940 drb., Szerbiából 4030 drb., Oláhországból 1430 drb., vidéki felhajtás 90 drb., magyar északi vasuttal 890 drb., összesen 13,630 darab. Elhajtott: Felföldre 540 drb., Bécsbe (múlt héten 830 drb.) 4030 drb., Prága 950 drb., Bodenbach felé — drb., Ruttek felé 750 drb., Mainz és Stuttgart felé 310 drb., budapesti fogyasztás 2410 drb., kőbányai szalonnasertés — drb., összekötő vasuton 880 drb., összesen 9870 drb. Marad állomány 71,220 drb., melyből 58,000 hizalóban. A részvénytársaságokban 12,660 drb. van elhelyezve.

Disznózsír csendes üzlet kész áru hordóval együtt 50—51 forint, martius-aprili havi kötésben hordó nélkül 48 forint.

Szalonna jelentéktelen üzlet, vidéki szalonna 39¹/₂—41 frt, városi áru 44—45¹/₂ frt, füstölt szalonna 50—51 frt.

Bécsi sertésvásár martius 25-én. Összes felhajtás 3794 darab és pedig 927 drb. nehéz, 1269 drb. közepnehéz és 1508 drb. süldő; melyből — drb. magyar, — drb. orosz-lengyel, — drb. szerb és — drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 41—43 frt, közepnehéz 32—40 frt, süldő 30—40 frt, szalonna és zsír 47—48 frt. —

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS

Hirdetések.

Pénz-kölcsönök

a biródom bármely részében telekkönyvezett földbirtokra 1000 frttól kezdve bármily magas összegig, 5 vagy 6% kamat mellett törlesztésre és 5000 frton felülieket még előnyösebb feltételek mellett gyorsan eszközölök.

Bekebelezett torhek kifizetését szintén eszközölöm.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál

(2.) (13—52.)

Ital. engedélyezett

„Ipar- és kereskedelmi ügynöki iroda.”

Kolozsvárt, Páris-utca 19-ik sz. sajtóház.

Értekezhetni posta útján, vagy személyesen naponta d. u. 1—4 óráig.

(1.)

Figyelmeztetés.

(13—52.)

A t. cz. közönség becses figyelmét felhívjuk, miszerint tűz- és jégkár elleni biztosításokat, úgy az ember életére, különféle módozatokban tehető biztosítási ajánlataikat, közvetlen a főügynökségnél, vagy az illető al-ügynök uraknál eszközölni, respective foganatosítani sziveskedjenek.

A kockázások szigorú felügyelet alatti elvállalása és az ügy pontos kezelése — azon üdvös és bizalmat gerjesztő — eredményt mutatják fel, hogy a károk szabályszerű és gondossággal párosult megtérítése mellett — a részvényesek évenként — mindig jelentékeny osztalékban részesíttetnek.

A részvények jelenlegi értéke 2200 ft, noha a befizetett összeg csak 315 ft.

**Az első magyar általános biztosító társaság
kolozsvári főügynöksége.**

Piaci árak.

A heti vásár		Egy hectoliter (=70 kupa)						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	telegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tűzifa	marhahús
á r a k r a j o z á r o k b a n											
Beazteroze		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brassó		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Csik-Szereda		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Déás	mart. 25	450	390	300	—	130	265	320	100	200	32
Déva		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erzsébetváros		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fogaras		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
K.-Fehérvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gy.-Sz.-Miklós	mart. 22	750	680	400	340	200	370	155	40	—	32
Kolozsvár	mart. 27	475	335	350	—	185	285	150	190	300	42
M.-Vásárhely		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nagy-Enyed		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
N.-Szabolcs	mart. 28	540	440	360	380	190	290	160	90	320	40
Segesvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S.-Sz.-György	mart. 24	610	580	380	370	220	400	280	150	400	36
Szamosújvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sz.-Régen	mart. 27	462	325	337	225	175	212	170	80	300	36
Sz.-Udvarhely		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Torda		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
V.-Hunyad		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Melléletek

100 darabonként 1 forint 40 krajával számíttatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül teljesítés szerint akarhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda” hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	1 1—3 1—6 1—12 1—18 1—24 1—30 1—36 1—42 1—52										
	széri hirdetésnél										
	fizetendő forint										
10/16 v. egész oldal	7	20	35	65	95	120	140	160	180	210	
9/16 v. fél „	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105	
4/16 v. negyed „	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53	
3/16 v. nyolczad oldal	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27	
1/16 v. tízenhatod „	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és

lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrészt engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.